

Zaporeak: errefuxiatuei elikagaiak banatzen

Ariketa-sorta honetan, Zaporeak proiektuari buruz hitz egingo dugu. Horretarako, hainbat ariketa egiteko aukera izango duzu:

- Gaian sartzeko galderari erantzun.
- Bideoa ulertu eta galderei erantzun.
- Testua irakurri eta erreparatu hitz konkretuei.
- Boluntario izatearen alde onak eta txarrak zein diren hausnartu.

1. Gaian sartu

Zaporeak proiektua zer den azaldu aurretik, jarri binaka eta erantzun galderari:

- Errefuxiatuen egoerari buruzko irudi asko ikusi ditugu komunikabideetan... Baduzu baten bat gogoan? Deskribatu (ez bazara oroitzen, deskribatu beheko irudietako bat).

- *Telebistan/aldizkarian/egunkarian.... ikusitako irudi bat etorri zait burura: bertan...*

2. Bideoa ulertu

Ikusi Oraitz Garcia Zaporeak proiektuko kideari egindako elkarrizketa eta erantzun galderei:

<https://labur.eus/r0KjC>

1. Zer da Zaporeak proiektua?
2. Zaporeak bi egitasmo ditu martxan, zein?.....
3. Zer gertatzen da orain errefuxiatuen gaia komunikabideetan hainbeste ikusten ez dugunean?
4. Zein da Lesbosko errefuxiatu-zelaiaren egoera?
5. Euskal Herrian borondatezko lana egiten dugu?

3. Testua landu

Testua irakurri bitartean, nabarmenduta dauden egiturei erreparatu eta zer adierazi nahi duten irudikatu.

Zaporeak proiektua: janari duina errefuxiatuentzat

Zaporeak proiektua gastronomia eta elkartasuna uztartzen dituen elkarte bat da. Donostiako Intxaurrondo auzoan sortu zuten, nahiz eta Euskal Herri osora zabaltzen ari diren gaur egun. Boluntarioz osatutako talde bat da, eta elikatzeko beharra edo bestelako premiak dituzten herrialdeetako pertsonen laguntzen die. Etiopian hasi zuten ibilbidea 2011. urtean, zehazki Wukro izeneko herrian. Han, Angel Olan Aita Zuri hernaniarrarekin batera, Ostalaritza eta Gastronomiako Eskola, kontserbategia eta gaztandegia abiatzea zuten helburu. "Zazpi urteren ostean, oraintxe bidaliko dugu eskola muntatzeko materiala", kontatu digu Oraitz Garcia egitasmoko kideak. Afrikako herrialde horretan bakarrik ez, 2015. urtetik aurrera, Grezian ere ari da lanean Zaporeak proiektua, bertara iristen diren errefuxiatu edo iheslariak "era goxo eta duinean" jaten emanez. Elkartek Donostian duen egoitzan elkarriketatutako Oraitz Garcia.

1. Greziara iristen diren errefuxiatuei buruz gauza asko irakurri eta entzun ditugu. Hala ere, une honetan ez ditugu komunikabideetan gehiegi ikusten.

Ikusten ez baditugu ere, hor daude eta laguntza behar dute. Gure lana **bozgorailua izatea** ere bada eta jendearen laguntza behar dugu gure erantzuna ematen jarraitzeko. Grezian gobernuak kanpoko erakundea izatea lortu dugu eta hainbat lekutan egon gara: Kiosen hasi ginen, Atenasen gero eta Lesbosen gaude orain. Hiru urte hauetan, 500 boluntario inguruk lagundu digute eta ia milioi bat otordu banatu ditugu iheslarien artean. Horretan lanean jarraitzeko asmoa dugu.

2. Iritsi zinetenetik aldaketarik sumatu duzue hango egoeran?

Hasierako gure helburua sei hilabetez aritzea zen eta jada hiru urte daramagu. Zaporeak egitasmoa asko handitu da; horretarako, jendearen laguntza ezinbestekoa izan da eta hala da gaur egun ere. Epe motzean ez dut konponbiderik ikusten; izan ere, Sirian gerrak jarraitzen du eta **errefuxiatuen uholdeak** iristen ari dira oraindik ere. Lotsagarria da armadak eta catering-enpresek nolako elikagaiak ematen dizkieten; horregatik, askotan zakarretara bota behar izaten dituzte. Catering-enpresa horiek dirua irabazten dute iheslariak janaria banatzeagatik. Gu goxotasuna ematen saiatzen gara beti, kezkatzen garela ikus dezaten.

3. Nola jarri zenuten martxan Zaporeak proiektua?

Intxaurrondoko elkarteko kideok gastronomiarekin lotutako hainbat gauza antolatu izan ditugu, eta, Grezian errefuxiatuekin gertatzen ari zena ikusita hara joatea erabaki genuen. Hasiera hartan, proiektuko boluntarioak zazpi erretiratu eta ni soilik ginen. Lehenengo bidaia hartara lau joan ziren eta 800 otordu prestatu zituzten. Ondoren, boluntarioak lortzeko deialdiak egiten hasi ginen, proiektuari bultzada emateko. Sarean zabaltzeari esker, Kiosen egon ginen urtebetean boluntario asko igaro ziren: 15 eta 20 pertsona arteko taldeak izaten ziren eta, bidaia eta egonaldia geuk ordaintzen genizkien. Horiez gain, batzuk beren kabuz joaten ziren, gure hiru asteko egonaldiak luzeegiak zirelako, eta zeuzkaten egunak gurekin pasatzen zituzten. Jende guztia ongiatorria da.

4. Edonor izan al daiteke boluntarioa?

Guk ez dugu baldintza berezirik eskatzen, ezta sukaldaritzari buruzko jakintzarik ere. Lana egiteko gogoia eta jarrera egokia, horietan behar ditugu. Azken batean, sukaldeko lana gogorra da: zazpi edo zortzi orduz aritu behar izaten dugu, hogeita bat egunetan. Zaporeak proiektuaren bidez, boluntarioek iheslariarekin zuzenean lan egiteko aukera dute; horrela, lan gogorraren ondoren, behar duenari otordua eskuetara ematen diogunean, esker-hitzak, begiradak, irribarreak... jasotzen ditugu.

Une honetan, aldiz, aldaketak egiten ari gara antolaketan; hiru urte nekagarri izan dira eta profesionalizatzea erabaki dugu; jendea soldatapean hasi da lanean, baina **proiektuaren bizkarrezurra** boluntarioek izaten jarraitzen dute, beraiek baitira gure eskuak eta arima. Lan gogorra, baina aberasgarria da.

Aurreko orritik dator

5. Zer egin behar du parte hartu nahi duenak?

Bi aukera daude: batetik, Greziara joatea; eta, bestetik, hemengo lana egitea. Egia da gehienek kanpora joan nahi dutela, zuzenean lagundu eta hango errealitatea ikusteko. Hala ere, argi izan behar dugu hori ezinezkoa dela hemengo lanik egin gabe.

Arropa-bilketa egin genuen duela gutxi, eta arropa hori antolatzen laguntzeko deialdia egin dugu. Parte hartu nahi duenak atek irekita ditu; www.zaporeak.eus webgunean boluntario-fitxa betetzeko aukera du.

Amaitzeko, eskerrak eman nahi dizkiet laguntzen digutenei. Besteak beste, Fagor eta Lacor enpresei sukaldeak muntatzeko materiala musu-truk eman digutelako, eta Irungo Argitrans garraio-enpresari, elikagaiak Greziara doan bidaltzeko aukera luxu bat delako guretzat.

Hiru hitzek testuan duten esanahaia zein den idatzi esaldi batean:

Bizkarrezurra:

.....

Uholdea:

.....

Bozgorailu:

.....

4. Egitekoa

www.zaporeak.eus webgunean sartu eta begiratu boluntario-fitxan zer eskatzen duten. Proiektuaz ikasi duzuna kontuan hartuta, animatuko zinateke bertan izena ematera? Eztabaidatu zure ikaskideekin, eta boluntario-lanetan aritzeko aldeko eta kontrako argudioak apuntatu.

ADIBIDEZ

- Nik ez nuke proiektu honetan parte hartuko, izan ere, arrisku handiegia dela iruditzen zait gune horietan laguntzen ibili beharra.

- Ez nator bat zurekin. Nire ustez, oso garrantzitsua da Zaporeak bezalako proiektuei laguntzea. Nik, hala ere, Greziara joan baino nahiago dut hemendik lagundu.

Aldeko argudioak

-
-
-
-
-
-

Kontrako argudioak

-
-
-
-
-
-

Amaieran, ikusi zein argudio izan diren nagusi gelan.

ERANTZUNAK

2. Bideoa ulertu

EREDUA

1. (2011. urtean sortu zen elkartasun proiektu bat da eta, sukaldaritzaren bidez, elikadura behar duten pertsonen laguntzea dute helburu.)
2. (Lehenengoa Etiopian Ostalaritza eta Gastronomia eskola bat sortzea eta, horretarako, materiala bidali dute duela gutxi; eta bigarrena, Greziara iristen diren errefuxiatuei laguntzea.)
3. (Jende asko ez dela kontziente zer ari den gertatzen; beraz, ez dute hainbeste laguntzen.)
4. (2.500 pertsona egon beharreko lekuan, 10.000 errefuxiatu daude. Orain, neguan egoera kaskarragoa jasango dute.)
5. (Bai, asko laguntzen dugu. Oraitzen hitzetan "elkartasun herria" gara.)

3. Testua landu

EREDUA

Bizkarrezurra: (Proiektuaren muina edo ardatza boluntarioak direla esan nahi du.)

Uholdea: (Errefuxiatu kopuru izugarria iristen dela adierazten du.)

Bozgorailu: (Elkartaren lana errefuxiatuen ahotsa izatea eta haien egoera zabaltzea dela adierazten du.)

TRANSKRIPZIOA

1. Noiz eta zergatik sortu zen Zapareak proiektua?

Zapareak proiektua 2011. urtean hasi ginen horretan, lanketa horrekin, eta, herri honetan sukaldaritzak eta gastronomiak duten indarrak baliatuta, elkartasun proiektuak eginez, ba, bueno, elikadura beharra duten pertsonak laguntzeko helburuarekin.

2. Zein bide egin duzue?

2011n Etiopia hasi ginen, Wukron, Angel Olaran Aita Zuri hernaniarrarekin batera eta, bertan asmoa zen Ostalaritza eta Gastronomia eskola bat sortzea. Eta lanketa horrekin bueno urte asko izan dira eta borroka asko izan da. Eta gaur da eguna bueno ba ia bidaltzekotan gaudela material guztia eskola muntatzeko, 7 urteren ondoren.

Eta horretaz (horrez) gain, 2015eko amaieran, 2016ko urte hasieran, errefuxiatuen gaia pil-pilean zegoenean, erabaki genuen errefuxiatuak laguntzeko proiektu bat martxan jartzea eta horretan dihardugu azkeneko hiru urte hauetan. Arazoak, azkenean, hiru urte hauetan, batez ere, errefuxiatuen egoerarekin etorri da, azkenean, aldaketa asko izan ditu egoera horrek eta aldaketa horiek eragin zuzena izan dute gure proiektuan, ez? Eta horiei aurre egitea askotan kostoso (nekeza) izan da, baina bueno lortu dugu lanean jarraitzea eta laguntzen jarraitzea.

3. Komunikabideetan Greziako errefuxiatuen berri izan dugu, baina ez da hainbeste agertzen azken aldian...

Bai, errealitatea are gordinagoa da, ez? Azkenean, komunikabideetan gaia pil-pilean zegoenean, azkenean, jende askok laguntzen du, eta jendea askok jotzen du gu bezalako proiektuetara laguntzeko asmoarekin... Baina komunikabideetan itzaltzen denean gaia, zoritxarrez, jendearen ez interesa, baizik eta laguntzeko joera hori pasa egiten da, azkenean, ez direlako kontziente ere hor nola bizi diren. Jende askok, agertzen ez denez, pentsatzen dute jada ez dagoela krisirik. Eta horregatik, esango genuke egoera are okerragoa dela: azkenean, laguntza hori ez da iristen, errefuxiatuek Grezian jarraitzen dute geldirik, erantzunik gabe, etorkizunik gabe momentu honetan, azkenean bertan geldirik daude ate guztiak itxita eta ikusten ditugun egoerak oso gordinak dira: ikusten dituzu errefuxiatuen zelaiak, adibidez, Lesboskoa, Moriakoa, 2.500 pertsonentzako kapazitatea daukana, 10.000tik gora pertsona biltzen dira bertan eta, batez ere, orain, negua gerturatzen denean, ikusten dituzu oso egoera kaskarrean daudela.

4. Euskaldunok borondatezko lanean sinesten dugu?

Guk hasiera-hasieratik esan dugu euskal jendartearen laguntzarik gabe hau ezinezkoa izango litzatekeela. Konturatu gara Euskal Herria elkartasun herri bat (herri solidario bat) dela, azkenean edozein deialdi egin dugula, laguntza behar dugula bai boluntarioen aldetik bai ekonomikoki, bai arropa edo elikagai-bilketak eginez, jendearen erantzuna beti izugarria izan da, ikusgarria izan da, eta Euskal Herriko txoko guztietatik iritsi da laguntza hori.